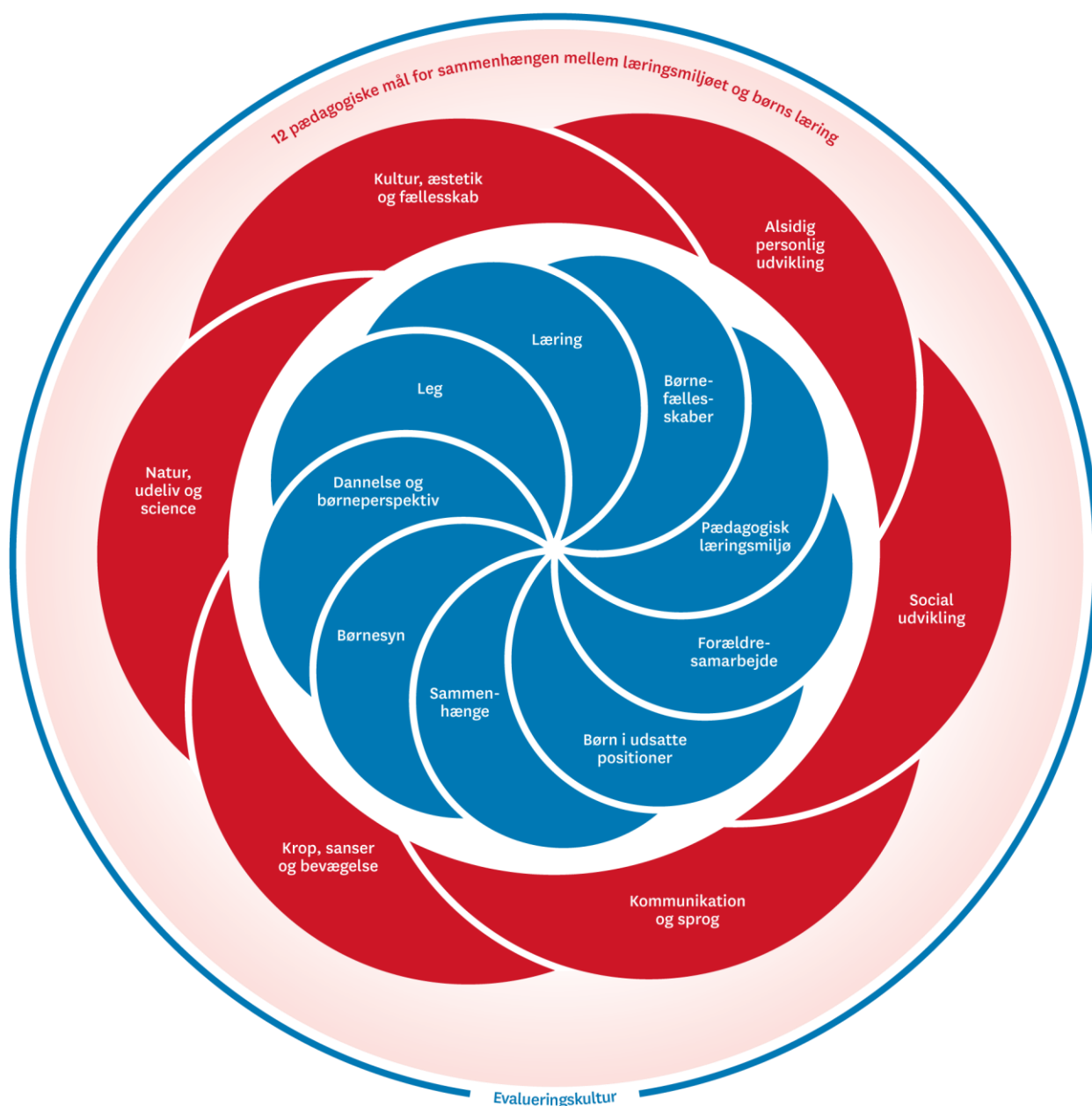

Pædagogisk læreplan for Børnehuset Fasangården 2024

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i

publikationen [Den styrkede pædagogiske læreplan. Rammer og indhold](#). Publikationen samler og formidler alle relevante krav til arbejdet med den pædagogiske læreplan og er dermed en forudsætning for at udarbejde den pædagogiske læreplan. Derfor henvises der gennem skabelonen løbende til publikationen. På sidste side i skabelonen er der yderligere information om relevante inspirationsmaterialer.

Hvem er vi?

Børnehuset Fasangården er et velrenommeret integreret dagtilbud under Frederiksberg Kommune. Vores pædagogiske tilgang er inspireret af den italienske filosofi, Reggio Emilia, som tager udgangspunkt i barnets kompetencer, viden og nysgerrighed. Dette ses bl.a. gennem vores børnesyn hvor vi møder barnet med respekt, vores menneskesyn, måden at indrette institutionen, vores arbejde med børnene og deres kunst. Vi har stort fokus på kreativitet og børnekunst, og børnene får lige fra vuggestuetiden erfaringer med egne kreative kunstneriske udfoldelser. Kunsten, og processen omkring tilblivelse af kreative værker, er noget vi værner meget om – vi respekterer og passer på børnenes egen kunst.

Huset er normeret til 153 børn fordelt på 9 stuer. Vores vuggestueafdeling har fem stuer med 13-14 børn på hver. I børnehaven har vi fra maj 2024 fire stuer for de 3-6 årige børn. I Fasangården har vi et særligt tilbud for de ældste børn, "klubben". På alle stuer er vi to pædagoger og en pædagogmedhjælper. Vi har også 4 medarbejdere i flyverstillinger og eget vikarkorps. Vi er ligeledes uddannelsesinstitution og modtager studerende fra professionshøjskolerne.

Fasangården ligger på Frederiksberg Hospitals område. Vi har store lyse grupperum, fælleslokaler og store lækre udeområder. I vuggestuen serverer vores madmor frokostmåltid og eftermiddagsmad. I børnehaven har børnene madpakker med til frokost.

Fasangården er kendetegnet ved at være en god arbejdsplads. Vi er stolte af, at være en del af Fasangården. Vi har både det fysiske og psykisk arbejdsmiljø på dagsordenen og vi forventer at vores kollegaer stiller store krav om faglighed og fortsat udvikler sig pædagogisk. På Fasangården er vi en del af et fællesskab.

Pædagogisk grundlag

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag.”

”Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark.”

”De centrale elementer er:

- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaveklassen.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv.”

”Loven fastsætter, at alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal være udgangspunkt for arbejdet med den pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns læring i dagtilbud.”

”Nogle elementer i form af fx børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer som fx arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end andre.”

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Hvordan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk i Fasangården og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

I Fasangården er det at være barn en værdi i sig selv. Vi ser alle børn som værdifulde og vigtige for fællesskabet. Vi følger barnets spor i arbejdet med børnene. Vi har stor respekt for barnets udvikling og skaber læringsmiljøer som tager udgangspunkt i barnets mulighed for at gå forrest i deres erfaringsdannelse og udforskning af verden.

Børnene i Fasangården bliver inddraget i demokratiske processer. Det gør de bl.a. ved at blive introduceret til forhandling og afstemninger. Alle børn er medspillere i forhold til indhold af dagen under fastlagte rammer. Det kan dreje sig om fordeling af legetøj, valg af legerelationer mv. I takt med at barnet bliver ældre og udvikler sig, åbner vi gradvist op for flere valg og videre rammer. Det kan f.eks. være i forhold til deltagelse i aktiviteter og valget af venner. I Fasangården giver vi plads til, at børn udvikler deres kritiske sans, vi lærer dem at mærke efter og tro på egne ønsker og holdninger, behov og grænser, under hensyntagen til fællesskabet.

I Fasangården prioriterer vi legen højt. Børnene bliver guidet i legen og introduceret til nye lege og legerelationer. Vi arbejder bl.a. med "legemanuskripter" som er en voksenguidet måde, at lære børnene at lege. Det pædagogiske personale støtter op om legen ved at give børnene plads til, at den frie fantasi og leg kan udfolde sig. Børnene opbygger fællesskaber gennem legen og vi har altid øje for om alle børn har legerelationer. Vi er opmærksomme på, om børn i udsatte positioner, ligesom alle andre børn, får udviklet deres legekompetencer.

Gennem hele dagen og i alle aktiviteter, har det pædagogiske personale læring i fokus. Vi er bevidste om, hvornår læring er sat i system, f.eks. ved små læringsgrupper og dialogisk læsning med de yngste børn, og hvornår læring finder sted i den friere leg, hvor det pædagogiske personale har sat rammen, og hvor børnene udfylder den. Vi italesætter over for forældrene at vi arbejder med børnenes læring gennem hele dagen og er meget opmærksomme på, ikke at forstyrre børnene i de forskellige læringsrum, hvor de indgår. Nogle eksempler på voksenstyret læringsrum kan være projektorienteret arbejde, kunstprojekt, ture ud af huset, rytmikforløb, samling mv.

I Fasangården arbejder vi aktivt for, at alle børn er en del af et, eller flere børnefællesskaber. Det gør vi bl.a. ved at lave aktiviteter og pædagogiske forløb med børnegrupper af varierende størrelse. Grupperne kan være sammensat efter interesser, udviklingstrin, eller med et specifikt pædagogisk mål. Vi har øje for hvordan vi underbygger og bidrager til at udvikle børns venskaber. Vi følger børnenes spor og åbner derved

for nye børnefællesskaber og relationer. Det pædagogiske personale respekterer børnenes selvvalgte børnefællesskaber. Målet er, at alle børn i Fasangården føler, at de er en del af et fællesskab. Det kan være fællesskab på stuen, i afdelingen, eller som en af "Fasanerne". Det pædagogiske personale har en stærk identitetsfølelse i forhold til, at være en del af Fasangården, og vi oplever, at denne fællesskabsfølelse påvirker børnene positivt og forstærker deres opfattelse af, at tilhøre fællesskabet.

Pædagogisk læringsmiljø

"Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger."

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

Alle aktiviteter i Fasangården, både børneinitieret og voksenstyret, har elementer af læring. For børnene handler det om, at opbygge en konkret færdighed (eksempelvis selvhjulpethed) eller barnets egen erfaringsdannelse som f.eks. kan være nysgerrighed på sig selv, omgivelserne eller fællesskabet. Hele dagen i Fasangården er en række af læringsmiljøer, det gør sig gældende i planlagte aktiviteter, i rutinesituationer som f.eks. måltidet, på legepladsen og i børnenes selvvalgte leg.

I Fasangården arbejder vi med inspiration fra den italienske Reggio Emilia filosofi. Det betyder bl.a. at rummets indretning har stor betydning f.eks. for læring. Alle vores grupperum og udearealer er indrettet og opbygget efter denne filosofi. Ud over disse har vi fælleslokaler som vi indrettet efter behov, f.eks. kreative projekter eller forløb. Vi bruger derved rummet som den tredje pædagog, f.eks. har vi indrettet vores stuer med "rum i rummet", hvor børnenes læring og erfaringsdannelse bliver prioriteret. Alle kroge af huset har en funktion som læringsmiljø. Vi har respekt for rummets funktion og børnenes behov for, at kunne fordybe sig.

I efteråret 2022 samarbejdede vi med arkitekt Susanne Staffeldt om indretning af vores fysiske læringsmiljøer. Vi udarbejdede rumanalyser og indrettede alle grupperum med legezoner.

Samarbejde med forældre om børns læring

"Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene om børns læring."

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

I Fasangården er vi optaget af, at have et åbent, ærligt og respektfuldt samarbejde med forældrene. Vi er bevidste om, at forældrene kender barnet bedst, og at vi kan bidrage i dialogen med vores faglighed. I det daglige samarbejder vi omkring barnets trivsel, læring, dannelse og udvikling. Det gør vi gennem den daglige kontakt, når barnet bliver afleveret og hentet. Vi er opmærksomme på, at alle børn og forældre er forskellige og vi vil gerne sparre og vejlede i samarbejdet. Vi indbyder forældrene til samtaler omkring barnet når vi vurderer, at der er noget i barnets trivsel, udvikling eller hverdag som vi gerne vil have en bedre forståelse for, eller indblik i. I Fasangården har vi valgt, at indkalde til forældresamtaler efter behov og ikke i en fast turnus. Vi oplever, at vi på den måde, kan bruge ressourcer der hvor det giver bedst mening. Forældre har dog altid mulighed for, at bede om en samtale.

Vi afholder sociale arrangementer hvert år hvor forældrene er indbudt, f.eks. julefest hvor børnene går luciaoptog. Vi holder ferniseringer på vores kunstprojekter hvor vi hylder børnenes værker og kunstneriske kompetencer.

Vi samarbejder med forældrene omkring barnets overgang fra vuggestue til børnehave.

Børn i udsatte positioner

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes.”

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

Alle Fasangårdens børn skal være en del af et fællesskab, ingen børn skal stå udenfor.

Børn i udsatte positioner kommer fra alle slags familier, og alle sociale lag. Et barn i udsat position er ikke en varig tilstand, og alle børn kan potentielt komme i en udsat position.

Det pædagogiske personale inddrager hele børnegruppen i ansvaret for, at barnet i en udsat position, bliver inddraget i fællesskabet. Vi arbejder for, at ingen børn i Fasangården bliver udsat for mobning og udelukkelse af fællesskabet. Vi er meget opmærksomme på den kultur som opstår børnene imellem, og bremser enhver form for stigmatisering. Når vi oplever, at et barn bliver drillet, eller holdt uden for legen, er vi opmærksomme på, at arbejde med relationerne inden barnet potentielt kommer i en udsat position.

Vi er meget bevidste om vores narrativer og sprogbrug generelt. I Fasangården benytter vi os af positivt ladet ord og anvisninger frem for irettesættelser. På den måde oplever ingen børn at være ”forkerte”.

Sammenhæng til børnehaveklassen

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der i børnenes sidste år i dagtilbuddet tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen.”

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen?

Hvert år, først i maj, opstarter et nyt klubhold med et introforløb. Her arbejder det pædagogiske personale målrettet med, at introducere børnene til klubben og det sidste år i børnehaven.

Klubben er for vores førskolebørn og er samlet på tværs af vores fire børnehavegrupper. I vores klub arbejder vi projektorienteret i kortere og længerevarende projekter. Projekterne omhandler forskellige emner og genrer. Vi laver familieprojekt og maler selvportrætter hvor barnets identitetsfølelse udvikles.

I klubben arbejder det pædagogiske personale målrettet med børnenes skoleparathed og livsduelighed. Det er vigtigt for os, at klubben er en overbygning på barnets øvrige tid i Fasangården, og er derved ikke en mini-børnehaveklasse.

I løbet af klubåret får børnene kendskab til bogstaver og tal, primært gennem børnenes egen nysgerrighed, men også gennem voksenstyrede aktiviteter. Vi tager udgangspunkt i det enkelte barns nærmeste zone for udvikling, og tilrettelægger projekter derefter.

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn.”

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

Fasangården bruger lokalsamfundet, f.eks. parker og legepladser. Vi besøger gerne museer og biblioteker. Hvert år går vores klubbørn luciaoptog i pensionistklubben Stormly, til stor glæde for både børn og ældre medborgere.

Vi har et tæt samarbejde med et gartneri, som er vores nabo. Vi handler gerne lokalt, ligesom vi deltager i kulturarrangementer, f.eks. ”syng dansk” og børnejazz. Vi går i kirke hvert år i december med alle børn over to år.

Vi vil undersøge om lokalområdet kan bidrage til Fasangården med donationer af genbrugsmaterialer. Vi arbejder med ReMida materialer i vores kunst og legemiljøer.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

”Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer.

Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal inddrages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed.”

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

I Fasangården har vi arbejdet med det fysiske børnemiljø igennem en årrække. Vi arbejder med akustik forbedring, f.eks. har vi akustiklofter i vores fællesrum og linoleum på bordene, således at støj mindskes mest muligt. Vores stuer er indrettet med ”rum i rummet”, som giver børnene de bedste muligheder for fordybelse og meningsfuld leg.

Vores meget store legeplads er en oase på Frederiksberg. Den er funktionsopdelt og indrettet som naturlegeplads. Vi giver børnene mulighed for fysisk udfordring og plads til lege- og læringsmiljøer.

Alle lyskilder i Fasangården er opsat på en måde, hvor det skaber minimum af "støj". Vi har lamper på stuerne og indirekte lyskilder og spots på kunstværker.

Vi arbejder fokuseret med børnekulturen i garderoben. Det gør det pædagogiske personale ved at hjælpe børn med overtøjet i små grupper. Det giver rum til fordybelse i garderoben, som er et vigtigt læringsrum.

I Fasangården er det pædagogiske personale rollemodeller for børnene. Børnene spejler sig i deres nære voksne, som er meget bevidst om sprogbrug og omgangstone.

I Fasangården er alle lige meget værd. Vi taler med, og om hinanden, med respekt. Det gælder for børn, personale og forældre. Vi respekterer at børn er forskellige, og vi lytter til børnenes ønsker, meninger og holdninger.

Det æstetiske børnemiljø på Fasangården stimulerer og inspirerer til nysgerrighed, fordybelse, udfoldelse og bevægelse. Det ser vi ved en tydelig indretning, både inde og ude, hvor de mange rum i rummet guider til barnets fantasi, udfoldelse og medbestemmelse. Legetøj og kreative materialer, som inspirerer til kreativitet og fordybelse er tilgængelige for barnet. Vi arbejder med barnets kunstneriske udtryk i det daglige og igennem vores årlige kunstprojekt.

De seks læreplanstemaer

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.”

I det efterfølgende vil vi komme med eksempler på hvordan vi arbejder med målene for hvert læreplanstema. Vi vil ikke beskrive alle mål, men bruge overordnet eksempler.

Vi vælger at opdele de seks læreplanstemaer, men i Fasangården overlapper temaerne hinanden og er således ikke opdelt. Alle læreplanstemaerne tager udgangspunkt i det pædagogiske grundlag som vi har beskrevet ovenover.

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

Alle børn er forskellige. Uanset alder, udviklingstrin og interesseområde bliver alle Fasangårdens børn mødt, der hvor de er i deres udvikling.

I barnets zone for nærmeste udvikling inviteres barnet til, at danne erfaringer inden for eget handlefelt, således at dette felt gennem øvelse og gentagelse udvides- både for barnet selv, og i de forskellige fællesskaber barnet er en del af. På den måde tilegner alle børn erfaringer som styrker positiv selvforståelse.

Inden for den italienske filosofi Reggio Emilia arbejder vi med barnets hundrede sprog. *"Et barn har hundrede sprog, men frarøves de 99"*. Det synes vi er en interessant læresætning, som vi i Fasangården er meget bevidst om. Vores opgave er, at barnet bevarer så mange sprog som muligt. Ved at blive præsenteret for mange sprog tilegner barnet sig bl.a. egen identitet, og understøtter barnets selvstændighed.

Social udvikling

"Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m."

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

Vi vil i Fasangården fortsat fokusere på børnenes leg, bl.a. ved hjælp af legemanuskripter. Vi er opmærksomme på, hvor vigtig legen er for barnets udvikling. Som voksne vil vi gerne blive bedre til, at indgå i eller observere de lege, hvor der er børn, som har brug for støtte og guidens.

I legen kan vi hjælpe børnene med at udvise empati, løse konflikter, udvikle venskaber og børnene får mulighed for, at afprøve forskellige positioner. Når den voksne er deltagende i legen, får vi større indblik i børnenes indbyrdes dynamik, de enkelte børns zone for nærmeste udvikling, samt udfordringer i forhold til f.eks. sprog, motorik mv. Den voksne introducerer ligeledes børnene for regellege, hvor en stor læring er, at man ikke altid vinder et spil, og at der nogle gange må indgås kompromiser.

Kommunikation og sprog

”Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

Sprogtilegnelse har stor betydning i Fasangården. Alt pædagogisk personale arbejder med, at sætte ord på handlinger og intentioner. På den måde bliver selv de alleryngste børn introduceret til det danske sprog fra en meget ung alder. Vi benævner følelser og handlinger, og fungerer derfor som sproglige rollemodeller.

Når vi holder samlinger med børnene kan vi f.eks. lege med sproget i form af rim og remser, fjerneord og ved hjælp af samtale. Det pædagogiske personale er nysgerrig på børnenes fortællinger og øver os i, ikke at stille hv-spørgsmål blot for spørgsmålets skyld. På den måde sørger vi for, at samtale får indhold og værdi.

Det pædagogiske personale går med i samtalen og lader samtalen og sproget udvikle sig. Det giver barnet mulighed for deltagelse, og åbner for fællesskab. Det bidrager til, at udvikle barnets kommunikative strategier.

Vi øver, at barnets fortælling har værdi, både for barnet selv, men også for dets kammerater. Ved et sparsomt ordforråd, hjælper vi barnet ved at sætte ord på, guide det og komme med forslag til valg af ord og sætninger.

I vuggestuen arbejder vi med Dialogisk Læsning, hvor barnet bliver inddraget som aktiv medspiller i en fortælling gennem bøger. De ældste børn i børnehaven og Klubben øver sig i, at skrive bogstaver, både som ”tegne skrift” og ved introduktion af tal og bogstaver.

Alle børn har bøger tilgængeligt på stuerne. Vi prioriterer i Fasangården at købe litteratur som har kulturel værdi og læser gerne klassikere højt for børnene.

Krop, sanser og bevægelse

”Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen”.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

I Fasangården har vi igennem hele dagen fokus på kroppens funktioner. Vi øver børnene i at blive selvhjulpne, f.eks. ved af- og påklædning, i forbindelse med, selv at kunne kravle op og ned af stole og borde mv.

Vores legeplads indbyder til motorisk udfoldelse, hvilke af og til medfører ”kompetence skrammer”. Vi mener at barnet har brug for, at bruge sin krop og tilegne sig erfaringer kropsligt. Barnet øver sin balance ved at gå på bomme, klatre i træer, gyngte sammen med sine kammerater mv.

Vi har tradition for, at lave planlagte rytmik forløb og ”krop og bevægelse”. De enkelte forløb er ofte på tværs af stuerne og tilrettelagt så de passer til børnenes alder, interesser og udviklingsniveau.

Vi oplever at barnets fysiske og psykiske trivsel forbedres når vi har fokus på både bevægelse og ro. Vi prioriterer, at barnet får mulighed for at slappe af i kroppen (f.eks. i forlængelse af lur), efter stor fysisk aktivitet osv. Vi har en nedskrevet søvnpolitik, som vi ikke går på kompromis med. Heri står bl.a. at vi ikke vækker barnet fra deres middagslur. Vi ved, at børn sover fordi de har brug for det, og at søvnen er vigtig for deres mentale, fysiske og sociale udvikling.

Natur, udeliv og science

”Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspejlet mellem menneske, samfund og natur.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

I Fasangården er vi optaget af naturen. Vi har bygget insekthuler, vandskåle til pindsvin, og sukkervand til bier på legepladsen. Vi har periodevis fisk, haletudser, Congosnegle, vandrende pinde mv indendørs. Det pædagogiske personale følger barnets spor i relation til smådyr og vegetation. Vi har plantekasser på legepladsen hvor børnene kan dufte, føle og smage. Vi har udendørs fleksibelt ler- og maleatelier hvor vi udforsker lerets muligheder sammen med børnene. Hver torsdag laver vi bål på legepladsen hvor vi laver snobrød, suppe eller popcorn over åben ild. Vi har to pædagoger med ”kørekort” til Zoo. Her tager vi børnene med på rejse i dyrenes verden, vi håndterer mus, slanger og andre dyr i Zoo Biolab.

Vi ser hvordan børnene selv eksperimenterer med science, når de udforsker vand, tyngdekraft, bygger kaptapulter af skovle eller opdager på egen krop hvordan et æble smager i dets forskellige modningsstadier. Hvert år høster vi æbler, presser æblesaft på legepladsen, koger, steger, smager og spiser æbler af egen høst. Vi laver æbletryk, æblechips og maler med æbler. Vi laver forsøg og udforsker æblets mange muligheder.

Vi følger børnenes spor, og følges med dem i deres forskning og undren. Nogle gange vil vi komme til at gå foran barnet, nogle gange bagved og mange gange sammen med. Vi vil gribe børnenes ideer, og sammen med børnene udforske det pædagogiske læringsrum som hedder natur og science.

Kultur, æstetik og fællesskab

”Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

I Fasangården arbejder vi med børnenes æstetiske og kunstneriske sanser, både i det daglige og ved vores årlige kunstprojekt. Vi lader barnet udfolde sig på papir og tredimensionelt. Vi introducerer børnene til nye teknikker, og vi ser hvordan hvert enkelt barn udtrykker sig med sin helt egen streg. Nogle gange er vores kreative aktiviteter voksenstyret og barnet bliver tilbudt et begrænset antal materialer. Andre gange får barnets kreativitet mere frit spil i forhold til materialevalg, farver mv. Barnets kreative udtryksformer vil altid være en af grundstenene i Fasangårdens pædagogik.

Vi vil gerne fokusere mere på andre kulturer end den danske. Vi oplever at langt de fleste af Fasangårdens børn kommer fra samme miljø, og med kulturelle baggrunde som har mange fællesnævner. Vi vil derfor arbejde med, at introducere børnene til andre- og fremmede, kulturer.

I Fasangården vil vi gerne arbejde bredere med børnenes musik forståelse. Vi vil undersøge om vi kan finde, lytte og skabe musik på utraditionelle måder og steder. Vi vil introducere børnene for nye og ukendte genrer. Det kommer til at betyde, at det pædagogiske personale skal ”tænke ud af boksen” og gå nye, og ukendte veje. Vi vil i 2024 dedikere en måned til musik, Musik-Marts. Her vil vi lytte til musik, skabe musik, synge sammen, lytte, synge, spille og udfolde os musik.

Vi er nysgerrige på, at undersøge, hvordan vi kan skabe flere fællesskaber på tværs af stuer og afdelinger i huset. Vi har en forventning om, at der er mange gevinster ved at arbejde tættere sammen på tværs.

Evalueringskultur

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.”

Det er ikke et lovkrav at beskrive dagtilbuddets dokumentations- og evalueringspraksis i den pædagogiske læreplan, men det kan være en fordel i udarbejdelsen af læreplanen at forholde sig til den løbende opfølgning og evaluering af indholdet i læreplanen.

Hvordan skaber vi en evalueringskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

Det vil sige, hvordan dokumenterer og evaluerer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

I Fasangården arbejder vi med evaluering af egen praksis. Vi evaluerer vores projekter løbende og fokuserer altid på det der virker. I den daglige pædagogiske praksis arbejder vi med ”evaluering af egen praksis”. Skemaet er udarbejdet af ledelse og fagkædere og er en struktureret metode til at holde fokus på mål, handling og kvalitet.

På pædagogmøder i Fasangården har vi en kultur for, at vidensdele og udveksle erfaringer. Vi holder oplæg i personalegruppen, når pædagogisk personale har tilegnet sig ny viden, ved f.eks. kurser, uddannelse mv. Vi vil øve os i, at være nysgerrige, undrende og forholde os kritisk til egen og hinandens praksis.

Vi ser den konstruktive faglige feed back som et brugbart redskab i udviklingen af vores pædagogiske praksis.

Vi vil sætte Fakkeltbærerne i spil i forhold til kollegial sparring, ligesom ledelsen f.eks. kan bruges i forhold til at observere en børnegruppe, et projekt eller lign. På den måde vil vi sikre, at der altid er sammenhæng mellem læringsmiljøet og børnenes trivsel, udvikling, læring og dannelse.

I Fasangården indgår alle børn i små læringsgrupper. En gang om ugen arbejder pædagogen systematisk med en gruppe børn om et fastlagt emne. I vuggestuen arbejder pædagogen ud fra teorien om Dialogisk Læsning og i børnehaven og Klubben er en lille gruppe børn sammen om et givent emne. Efter hver læringsgruppe dokumenterer pædagogen via "Evaluering af egen praksis"

Vi har hvert år et gennemgående tema i Fasangården. Vi laver et stort kunstprojekt hvor alle børn fra 2- års alderen deltager. I denne periode dokumenterer vi løbende proces og udvikling gennem fotos og på skrift. Efter fernisering evaluerer vi på processen og taler om hvilke udbytte børnene har fået, og hvor vi har "flyttet os".

I Fasangården arbejder vi systematisk med dokumentation i børnehøjde. Et eksempel kan være, at pædagogen taler med børnene før et projekt om et givent emne, f.eks. "Superhelte". Her kortlægger pædagogen børnenes viden og nysgerrighed på emnet. Når børnenes projekt er gennemført, vil pædagogen igen undersøge børnenes viden og se udvikling i læring.

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?

I Fasangården ligger ansvaret for evaluering af læreplanen hos Fakkeltbærergruppen. Gruppen består af ledelsen samt en pædagog fra hver afdeling.